

حسابرسی مستقل

نویسنده: آزمون‌د الیفنس
ترجمه: رضا قنبریان

اشاره:

حسابدار از این شماره ستون دانشنامه‌ی حسابداری را به طور منظم چاپ خواهد کرد.

دانشنامه‌ی حسابداری شامل مباحثی از "دانشنامه‌ی حسابداری"، اثر راشد عبدالخلیق، است که صرفاً به حسابداری مربوط است. "دانشنامه‌ی حسابداری" مجموعه‌ی مقالاتی است که توسط عبدالخلیق ویرایش شده‌اند. این ستون هم‌چنین مباحثی را که تا زگی دارند اما در اثر عبدالخلیق نیامده‌اند پوشش خواهد داد.

کارگروه مفاهیم بنیادین حسابداری انجمن حسابداری آمریکا، حسابداری را چنین تعریف می‌کند: "فرآیند سیستماتیک گردآوری و ارزیابی بی‌طرفانه‌ی ادعاهای مربوط به رویدادها و کنش‌های اقتصادی برای تعیین درجه‌ی انطباق بین این ادعاها و معیارهای وضع شده و ابلاغ نتایج به استفاده‌کنندگان ذی‌نفع." در اصطلاح افراد غیر حرفه‌ای، حسابرس‌ها کارگاه‌های مالی هستند. آنان مدارک مالی را به دقت بررسی می‌کنند تا مشخص کنند آیا صورت‌های مالی تهیه‌ی شده از آن مدارک آن چه را قصد دارند یا درصددند به تصویر بکشند به درستی و با دقت به تصویر می‌کشند یا خیر.

حسابرسی حوزه‌ای از حسابداری است، و بیش‌تر حسابرس‌ها اول خود را حسابدار، و بعد حسابداری می‌دانند. حسابداری داخلی و حسابداری برون‌سازمانی دو بخش اصلی حرفه‌ی حسابداری است. حسابداری برون‌سازمانی در دنیای کسب و کار با عنوان "حسابرسی مستقل" شناخته می‌شود. صرف‌نظر از عنوان شغلی واقعی حسابرس‌ها، مسئولیت اصلی آنها، مثل همه‌ی حسابدارها، آسان کردن قضاوت‌های اقتصادی تصمیم‌گیرندگان است. یک حسابرس داخلی این هدف را در کنار سایر کارها با "حسابرسی" رعایت سیاست‌ها و رویه‌های یک سازمان توسط کارکنان‌اش انجام می‌دهد. این پیشگیری در صورتی اهمیت و ارزش پیدا می‌کند که مدیریت ارشد، کنترل‌های اثربخش را در سازمان برقرار کند و کارکنان‌اش را مداوماً در جهت

نیل به اهداف و مقاصد واحد تجاری راهبری کند.

حسابرسی‌های مستقل که توسط مؤسسه‌های حسابداری رسمی انجام می‌شوند کاملاً با خدماتی که توسط حسابرسان داخلی ارائه می‌شوند فرق می‌کنند. هدف اصلی یک حسابرسی مستقل تعیین این است که آیا صورت‌های مالی یک واحد تجاری با اصول حسابداری پذیرفته‌ی همگانی انطباق دارد. این اصول عبارت‌اند از قواعد بنیادین، رهنمودها، و مفاهیمی که حسابدارها در ثبت و گزارشگری اطلاعات مالی از آنها پیروی می‌کنند. تعیین درجه‌ی انطباق پس از اجرای مجموعه‌ای از رویه‌ها یا آزمون‌های حسابداری صورت می‌گیرد. مثلاً، یک نوع رایج از رویه‌های حسابداری "آزمون شمارش" بخش‌هایی از موجودی کالای مشتری برای حصول اطمینان از این است که آیا مدارک یا ثبت‌ها به طور با اهمیت درست هستند. اگر حسابدارهای یک شرکت در تهیه‌ی صورت‌های مالی آن از اصول حسابداری پذیرفته‌ی همگانی استفاده کرده باشند، پیش فرض این است که این صورت‌ها امور مالی شرکت را منصفانه بازتاب می‌دهند.

در واقع همه‌ی سرمایه‌گذاران، قرض‌دهندگان، و سایر تصمیم‌گیرندگان مالی در سراسر جهان برای این‌که تعیین کنند آیا صورت‌های مالی در انطباق با اصول حسابداری پذیرفته‌ی همگانی تهیه شده‌اند به طور مستقیم یا غیرمستقیم به گزارش حسابرسان مستقل اتکا می‌کنند. در نبود کارکرد حسابداری مستقل، یکایک استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی با احتمال کم‌تری می‌پذیرند که صورت‌های مالی منتشر شده، امور مالی واحد تجاری را به درستی و بدون غل و غش بازنمایی می‌کنند. چرا؟ چون مالکان واحد تجاری و مدیران اجرایی غیرمالک شرکت دارای مشوق‌ها یا انگیزه‌های اقتصادی برای "ویترین‌آرایی" یا "حساب‌آرایی" در صورت‌های مالی‌شان، به معنی سودآورتر جلوه دادن و با ثبات‌تر نشان دادن شرکت‌شان از آن چه واقعاً است، دارند.

آیا رقم مورد نظر به میزان با اهمیتی کژنمایی یا تحریف نشده باشد. یک اشتباه در صورتی "با اهمیت" دانسته می‌شود که به اندازه‌ی کافی بزرگ باشد تا تصمیم شخص ثالثی را که برای گرفتن یک نوع از تصمیم‌های اقتصادی به صورت‌های مالی واحد تجاری اتکا می‌کند تغییر دهد یا دست‌کم متأثر سازد. مثالی از یک رویه‌ی حسابداری یا آزمون حسابداری مانده‌ی پول نقد عبارت از ارسال تأییدنامه برای بانک مشتری است. این تأییدنامه فقط از بانک مشتری می‌خواهد مانده‌ی پول نقد واحد اقتصادی در تاریخ تهیه‌ی صورت‌های مالی را اعلام کند.

در آخرین مرحله‌ی کار حسابداری، گروه حسابداری رویه‌های "پایانی" را اجرا می‌کند. وقت‌گیرترین رویه در این مرحله، بازنگری مفصل "کاربرگ‌های حسابداری" تهیه شده در طول حسابداری است. کاربرگ‌های حسابداری مربوط به هر قلم مالی اصلی، مطالب متفاوتی را از جمله رویه‌های اجرا شده در طول دوره‌ی حسابداری، هدف این رویه‌ها، نتایج اولیه‌ی این رویه‌ها و افرادی که این رویه‌ها را اجرا کرده‌اند ثبت می‌کنند. در طول این فرآیند بازنگری، اعضای ارشد گروه حسابداری نکات بازنگری مربوط به موضوعات رسیدگی نشده یا موضوعاتی را که به طور کافی رسیدگی نشده‌اند می‌نویسند، سپس این نکات بررسی می‌شوند و معمولاً با اجرای رویه‌های حسابداری پیش‌تر توسط اعضای کم تجربه‌تر گروه حسابداری به نحو مقتضی برطرف و حل و فصل می‌شوند.

مهم‌ترین محصول مرحله‌ی چهارم و پایانی یک حسابداری اظهارنظر حسابداری است. اظهارنظر به طور روشن و کوتاه نتایج کلی حسابداری را خلاصه می‌کند. در صورتی که نتایج حسابداری نشان دهند صورت‌های مالی به طور با اهمیت دقیق هستند، اظهار نظر حسابداری "غیر مشروط" (مقبول) خواهد بود. اما اگر در روال حسابداری از قلم افتادگی‌ها، اشتباهات، تناقض با اصول حسابداری پذیرفته‌ی همگانی، یا مسائل عمده‌ی دیگر کشف شوند اظهار نظر "مشروط"، "مردود"، یا "عدم اظهارنظر" صادر خواهد شد.

چند موسسه‌ی حسابداری رسمی بین‌المللی بزرگ، بر حرفه‌ی حسابداری حکومت می‌کنند. در مجموع به این موسسه‌ها "چهار بزرگ" گفته می‌شود. آنها سهم عمده‌ای از شرکت‌های سهامی عام و خاص را در سراسر جهان حسابداری می‌کنند. در سوی دیگر این طیف هزاران مؤسسه‌ی حسابداری رسمی کوچک قرار دارند. معمولاً این مؤسسه‌ها حسابداری‌های مستقل، یا دیگر خدمات مرتبط مانند تهیه‌ی صورت‌های مالی و بازنگری (بررسی اجمالی) صورت‌های مالی را به عنوان خدمات فرعی به مشتریان‌شان که عمدتاً کسب و کارهای کوچک، نهادهای غیرانتفاعی، و اشخاص هستند، انجام می‌دهند.

منبع:

✓ Abdel-Khalik, A. Rashad, "The Blackwell Encyclopedia Dictionary of Accounting", Blackwell Publishing Ltd, p 50-173.

مؤسسات حسابداری رسمی با بررسی مستقل صورت‌های مالی و مدارک حسابداری واحدهای اقتصادی انتفاعی، و همچنین واحدهای غیرانتفاعی، اطمینان اشخاص ثالث را به دقت صورت‌های مالی تقویت می‌کنند. بالا رفتن سطح اطمینان به صورت‌های مالی با احتمال بیش‌تری موجب می‌شود سرمایه‌گذاران و قرض‌دهندگان سرمایه‌ی مورد نیاز برای عملیات، توسعه، و سایر اهداف واحدهای تجاری را تأمین کنند. بنابراین حساب‌رسان مستقل (از این پس حساب‌رسان) با ارائه‌ی این خدمت، جریان سرمایه‌گذاری و جوجه در بازارهای سرمایه را بسیار آسان می‌کنند.

از منظر فنی، یک حسابداری مستقل از ۴ بخش یا مرحله‌ی اصلی تشکیل می‌شود: طرح‌ریزی، ارزیابی کنترل داخلی، آزمون‌های محتوا، و رویه‌های "پایانی". در مرحله‌ی طرح‌ریزی، گروه حساب‌رسان یک کار حسابداری شناخت کلی از مشتری به دست می‌آورند. این شناخت شامل خطوط اصلی کسب و کار، کارکنان کلیدی، روندهای صنعتی، و موضوعات مرتبط است. محصول اولین مرحله‌ی یک کار حسابداری، اولاً صورت‌بندی یک راهبرد کلی است که در ادامه‌ی کار حسابداری استفاده خواهد شد، و ثانیاً تهیه‌ی یک برنامه‌ی حسابداری مقدماتی است که فهرستی از وظایف مشخص را که باید در مراحل بعدی کار انجام شود به دست می‌دهد. در دومین مرحله از یک کار حسابداری، گروه حسابداری ساختار کنترل داخلی مشتری را ارزیابی می‌کند. ساختار کنترل داخلی شامل دفاتر روزنامه و کل حسابداری، رویه‌ها، و سیاست‌های وضع شده توسط واحد تجاری برای حفاظت از دارایی‌های اش و تهیه‌ی مدارک قابل اتکا است. حساب‌رسانها بر مبنای ارزیابی‌شان از کنترل‌های داخلی مشتری، برنامه‌ی حسابداری‌شان را نهایی می‌کنند. اگر یک مشتری سیستم کنترل داخلی قوی داشته باشد که با اثربخشی کار کند، حساب‌رسان میزان آزمون‌های حسابداری را که در مرحله‌ی بعدی حسابداری انجام خواهد شد تقلیل خواهند داد.

در مرحله‌ی آزمون‌های محتوایی هر کار حسابداری، آزمون‌های تفصیلی متنوعی در مورد هر یک از اقلام مالی عمده‌ی مندرج در مدارک حسابداری مشتری اجرا می‌شوند. به رغم وجود اهداف مختلف، هدف اصلی این آزمون‌ها تعیین این است که آیا رقم پولی ثبت شده برای هر قلم مالی عمده "به طور با اهمیت" دقیق است یا خیر. مثلاً، حساب‌رسان می‌کوشند مشخص کنند که آیا مانده‌ی پول نقد منعکس در مدارک حسابداری یک واحد تجاری به طور با اهمیت دقیق است یا خیر (به صفت "با اهمیت" توجه کنید). حساب‌رسانها ملزم نیستند تعیین کنند آیا رقم پولی گزارش شده برای یک قلم دقیقاً درست است، بلکه باید تعیین کنند

